

Jak sobie radzić ze stresem przedmaturalnym?

Stres przed maturą, jak i podczas samego egzaminu dojrzałości, jest zjawiskiem absolutnie naturalnym, jednak siła odczuwanego stresu zależy w dużej mierze od samych maturzystów, a dokładnie od tego jak oceniają swoje możliwości poradzenia sobie z sytuacją stresową.

Warto uświadomić sobie, że choć **stres** ogólnie cieszy się złą sławą i większość z nas chciałaby go unikać, to jednak jest on **wszechobecnym elementem życia każdego człowieka**, a w zasadzie każdego żyjącego organizmu.

Stres to reakcja na sytuację lub zdarzenie odbierane przez nas jako w jakiś sposób zagrażające naszemu dobrostanowi.

Stres objawia się w postaci doświadczania silnie negatywnych emocji strachu, lęku, złości czy nawet wrogości, którym towarzyszą zmiany fizjologiczne oraz biochemiczne, takie jak pocenie dłoni czy skurcze żołądka.

Są sytuacje, które w jednych wzbudzają stres a w innych nie: dla jednego stresem będzie wizyta w zakładzie fryzjerskim, dla drugiego ta sama okoliczność będzie źródłem przyjemności i relaksu. Są jednak i takie sytuacje, które w zasadzie w każdym

z nas wywołują poczucie zagrożenia – obok katastrof czy klęsk żywiołowych należą do nich ważne, życiowe zdarzenia – wśród nich **egzamin maturalny**.

Porady dotyczące powtórek:

- Sporządź harmonogram powtórek, wypisz przedmioty, z którym musisz się przygotować, a następnie każdy dzień nauki podziel na osobne sesje.
- Przeznacz więcej czasu na naukę przedmiotów, które uważasz za trudne, planuj ich opracowywanie w czasie, w którym jesteś najbardziej wypoczęty,
- Pod koniec każdego dnia zorganizuj sobie godzinę, na powtórzenie tego co do tej pory udało Ci się przerobić,
- Pamiętaj, aby w rozkład Twojego zwykłego dnia nauki wpisane były też przerwy, pomogą Ci one płynnie przejść od powtórki materiału z jednego przedmiotu do powtórki kolejnego.
- Aby dobrze przyswoić materiał czytaj swoje notatki, zakreślaj najważniejsze fakty, które musisz znać, swoimi słowami przedstawiaj na głos wcześniej wyuczony materiał, przeczytaj ponownie przerobiony rozdział, w celu upewnienia się, że zawarte w nim informacje zostały przez Ciebie dobrze zapamiętane.

Pięć rzeczy zwiększających stres przedegzaminacyjny:

1. Nadmierna nauka.
2. Oczekiwania i wymagania innych osób.
3. Rozpoczęcie nauki tuż przed egzaminem.
4. Zbytnie zamartwianie się.
5. Brak snu.

Pięć rzeczy zmniejszających stres przedegzaminacyjny:

1. Rozmowa o swoich lękach z rodzicami, nauczycielami i przyjaciółmi.
2. Wykonywanie ćwiczeń fizycznych.
3. Przeznaczenie czasu wolnego na wypoczynek.
4. Bycie świadomym tego, że zdane egzaminy nie są świadectwem tego, jakim jesteś człowiekiem.
5. Unikanie martwienia się na zapas.

Jak szybko się uspokoić tuż przed egzaminem?

- Pomyśl, że jutro o tej samej porze będziesz już po egzaminie,
- Wizualizuj sobie Twoje ulubione, najbardziej relaksujące miejsce,
- Przypomnij sobie o swoim ostatnim osiągnięciu, z którego jesteś dumny,
- Zjedz pierniczka (imbir w nim zawarty pomaga się uspokoić),
- Dodaj sobie pozytywnej energii, robiąc przez godzinę coś, co sprawia Ci przyjemność.

Oto kilka rad, które pomogą Ci zapanować nad stresem:

- po pierwsze staraj się **nie myśleć o dobrym wyniku** (np. dostaniu piątki) tylko o tym, jak ten dobry wynik osiągnąć
- **dobrze zaplanuj wszelkie ostatnie powtórki** – możesz to zrobić nawet na kartce papieru, zapisz kiedy (np. w poniedziałek), gdzie (np. w bibliotece), o jakiej porze (np. po południu) powtarzasz geometrie

- **nie słuchaj innych maturzystów** – oni mogą mówić, że są świetnie przygotowani i się nie boją – nawet jeśli faktycznie są przygotowani, to raczej boją się tak jak Ty
- powtarzając materiał **staraj się korzystać z** tak zwanych **mnemotechnik**, czyli sztuczek zapamiętywania, dla przykładu ucząc się budowy serca wyobraź sobie jak po nim podróżujesz, widzisz komory i przedsionki, aortę i tak dalej; ucząc się dat ważnych wydarzeń wyobraź sobie okoliczności zdarzenia, czy to była zima (pewnie padał śnieg), co poprzedziło dane zdarzenie i co było po nim
- **znajdź czas na relaks** – pójdź na spacer, albo do kina
- **unikaj imprez** – jeszcze zdążysz się pobawić – jeśli dobrze pójdzie Ci egzamin będziesz miał co świętować; musisz wiedzieć, że niektórzy stosują tak zwane strategie samoutrudniania – idą na imprezę dzień przed egzaminem, jeśli im nie pójdzie wówczas mają gotowe uzasadnienie porażki nie uderzające w poczucie własnej wartości („nie byłem w formie”), jeśli mimo wszystko dobrze im pójdzie wówczas wpadają w samozachwyty („jestem genialny”) – pamiętaj jednak że drugi scenariusz jest dużo mniej prawdopodobny niż pierwszy!
- **zadbaj o sen** – gdy śpisz, to czego nauczyłeś się w ciągu dnia utrwala się a nowa wiedza tworzy sieć połączeń z już istniejącą
- **pamiętaj – nikt nie jest Omnibusem** – każdemu może przydarzyć się wpadka czy gorszy dzień (inteligencja jest dość stabilną cechą ale intelekt bywa zmienny!)
- i na koniec – **stres może pomóc** w działaniu ale tylko wtedy, **gdy jesteś dobrze przygotowany** (znasz materiał), a poziom stresu nie jest ekstremalnie duży (patrz powyższe punkty)

Jak zapanować nad stresem w trakcie matury?

- **nie myśl o ocenach, skup się nad zadaniem** – zastanów się, jak możesz je najlepiej wykonać czy rozwiązać
- nawet jeśli dostałeś pytania, na które nie do końca wiesz jak odpowiedzieć – **nie panikuj**, pomyśl o tym, że jesteś uczniem nie od wczoraj, ale od wielu lat, masz dużą wiedzę – **postaraj się przeszukać pamięć** – jest duża szansa, że znasz odpowiedź, tylko chwilowo straciłeś do niej dostęp
- **najpierw zrób zadania, których rozwiązania jesteś pewien**, a te bardziej złożone lub te, wobec których masz wątpliwości zostaw na koniec
- **pamiętaj o oddychaniu!** Brzmi banalnie, ale niektórzy z nas w sytuacji stresowej praktycznie przestają oddychać i nie wiedzą o tym, że w ten sposób ograniczają swoje zasoby tlenowe, a co za tym idzie intelektualne

- **przed wyjściem z domu zjedz coś, ale nie przejadaj się** – zarówno zbyt pusty, jak i zbyt pełny żołądek będzie tego dnia Twoim nieprzyjacielem
- na koniec wiedz, że **matura to nie koniec świata** a w zasadzie jego początek – prawdziwe życiowe egzaminy jeszcze przed Tobą!

